

# Indholdsfortegnelse

<b>1. Detentionslokalerne .....</b>	<b>2</b>
<b>2. Rapportgennemgang .....</b>	<b>4</b>
2.1.....	6
2.2.....	8
2.3.....	10
2.4.....	11
2.5.....	13
2.6.....	14
2.7.....	15
2.8.....	17
2.9.....	17
<b>3. Opfølgning.....</b>	<b>18</b>
<b>4. Underretning.....</b>	<b>18</b>

Den 7. december 1999 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Køge. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. nærmere pkt. 2 nedenfor.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Køge og Justitsministeriet, for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold, som rapporten måtte give anledning til.

Jeg har ikke modtaget bemærkninger.

## **1. Detentionslokalerne**

Detentionslokalerne findes på politigården i Køge. Der er tre detentionslokaler.

Modtagelokalet er placeret i stuen på et sted hvor der også er anden gennemgang af personale mv. I modtagelseslokalet visiteres de personer der anbringes i detentionen.

Her findes en skranke hvorfra den detentionsanbragtes ejendele bliver registreret og anbragt i aflåselige skabe ved ankomsten. Ved skranken findes også en detentionsvejledning på forskellige sprog. Modtagelokalet er forbundet med detentionslokalerne via en lang gang.

*Indretningen hvorefter den tilbageholdte visiteres i et lokale som tillige anvendes til gennemgang for personalet mv. er efter min opfattelse ikke tilfredsstillende. Jeg beder politimesteren om at oplyse mig om hvorvidt der inden for de bygningsmæssige rammer er*

*mulighed og eventuelt planer om at henlægge visitationen til et sted hvor der ikke er gennemgang af personale m.v.*

De tre detentionslokaler indholder en gummimadras, to tæpper og en pude. Vægge, gulv og døre er malet. Der er sikrede vinduer med lameller foran. Døren til lokalerne er forsynet med et indkigshul med tykt glas i.

Detentionslokale 1 og 2 var noget medtaget og trænger til istandsættelse. Særligt i detentionslokale 1, men også til dels i detentionslokale 2, blev der konstateret enkelte ridser og mærker efter slag i vægge og på døre.

Detentionslokale 3 fremstod pænt og vedligeholdt.

*Jeg beder politimesteren om at oplyse mig om hvilke planer der måtte være for istandsættelse af detentionslokale 1 og 2.*

*Det forhold at der i detentionslokalerne er ridsemærker og mærker efter slag kan give det indtryk at visitation i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhyggelighed, idet indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer § 13, stk. 1, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande, som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting.*

*Jeg henstiller til politimesteren at overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelserne.*

Det blev konstateret at indkigshullet gennem døren til detentionslokale 1 ikke var anvendeligt pga. ridser i glasset.

*Jeg henstiller til politimesteren at udskifte glasset i indkigshullet indtil detentionslokale 1. Jeg beder politimesteren om at underrette mig når udskiftningen har fundet sted.*

I detentionslokalerne er der tilkaldeknop, og i loftet er der bagved en glasplade en pære og et kamera. Detentionslokalerne kan overvåges såvel visuelt som audielt fra vagtstuen. Såvel tilkaldeknop som overvågningssystemet blev afprøvet under inspektionen, og det virkede efter hensigten.

I tilknytning til detentionslokalerne er der et badeværelse med toilet, samt to venterum. Venterummene kan overvåges audielt.

## **2. Rapportgennemgang**

I forbindelse med inspektionen bad jeg om at modtage rapportmateriale vedrørende de seneste 20 anbringelser i detentionen forud for inspektionen. Jeg modtog i den anledning under inspektionen journalsystemudskrifter, rapporter mv. vedrørende 20 sager.

I sagen vedrørende tilbageholdelse af den 31. oktober 1999 fremgår det at den pågældende var ”Anholdt til sag under Jr. nr.”, og at han var venterumsanbragt. Af anholdelsesrapporten fremgår det at anholdelsesgrunden var ”§53”, at han var beruset i middel grad og at han blev undersøgt af en læge. Jeg går ud fra at der er tale om en spirituspåvirket billist, og at den

pågældende ikke var detentionsanbragt. Sagen indgår derfor ikke i min undersøgelse.

Af journalsystemudskrifterne fremgår den detentionsanbragtes navn og cpr.nr., ligesom tidspunktet og grundlaget for anholdelsen/tilbageholdelsen er anført. Det fremgår desuden hvornår den tilbageholdte er blevet løsladt og om der har været lægetilsyn med den tilbageholdte.

Notater om detentionsanbringelser er anført i et fortrykt skema under overskriften ”ANHOLDELSERAPPORT”.

Anholdelsesrapporterne indeholder rubrikker til blandt andet dato, klokkeslæt, anholdelsesgrund, navn, adresse, detentionslokalenummer, kvittering for udleverede effekter/kontanter, vurdering af påvirkethed samt en rubrik med plads til klokkeslæt og initialer for den der har udført tilsynet. Jeg henviser for så vidt angår skemaets udformning til pkt. 2.8. nedenfor.

I de sager hvor den anbragte er blevet tilset af en læge, er der gjort notat herom i et fortrykt skema under overskriften ”Lægeerklæring ved undersøgelse før detentionsanbringelse”. Jeg henviser i øvrigt til pkt. 2.2. nedenfor.

Af Politiets Årsberetning for 1998 fremgår det (s. 147) at der i dette år var i alt 329 detentionsanbringelser i Køge politikreds. Heraf blev alene 41 lægeundersøgt.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er som nævnt fastsat i Rigspolitechefens kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994.

## 2.1.

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detentioner.

På journalsystemudskrifterne er der i otte tilfælde angivet ”Beruser (pvt)” som årsag til tilbageholdelsen. Jeg forstår ”pvt” som en forkortelse for politi-vedtægten. I yderligere syv tilfælde er der som årsag angivet ”Anholdt til sag under Jr.nr.” I tre tilfælde er der angivet ”Husspektakler” og i et tilfælde ”Fogedfremstilling”

I alle sagerne på nær en er der enten på journalsystemudskrifterne eller i anholdelsesrapporten ved afkrydsning eller på anden måde anført oplysning om graden af påvirkethed. Jeg forstår det derfor sådan at anbringelsen i detentionen i alle tilfælde på nær et skete på grundlag af påvirkethed af spiritus.

I sagen vedrørende detentionsanbringelsen af den 26. oktober 1999 er det angivet i journalsystemudskriften at den tilbageholdte var påvirket af et eller andet, men at dette ikke var spiritus. Det fremgår ikke af anholdelsesrapporten eller af lægeerklæringen at den tilbageholdte var påvirket af spiritus.

Fra en sag om et dødsfald i detentionen på Ålborg politistation er jeg bekendt med at Rigspolitchefen har udtalt at kundgørelsen historisk set som udgangspunkt aldrig har omfattet andet end spirituspåvirkede personer. Rigspolitchefen har også anført at en tilbageholdt som skønnes påvirket alene af medicin og/eller narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika efter Rigspolitchefens opfattelse bør læge-

undersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Rigspoliti-  
chefen har samtidig tilkendegivet at denne opfattelse ikke fremgår af  
kundgørelsen eller andre instruktive forskrifter for politiets arbejde.

I forbindelse med den sag har Justitsministeriet den 6. november 1998  
oplyst over for mig at det i forbindelse med revisionen af kundgørelsen  
præciseres at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af  
medicin/narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika  
skal lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til et hospital.  
Hvis anbringelse i detentionen - efter et lægeligt skøn - herefter findes  
forsvarligt, skal anbringelse ske i overensstemmelse med kundgørelsens  
regler.

*Jeg har på denne baggrund ingen bemærkninger i relation til anbringelsen af den 26. oktober  
1999.*

Efter kundgørelsens § 1, stk. 2, må anbringelse af spirituspåvirkede personer  
kun ske i tilfælde hvor det skønnes strengt nødvendigt.

I sagen vedrørende detentionsanbringelsen af den 27. oktober 1999 fremgår  
det at den tilbageholdte blev indbragt for husspektakler. Det er angivet i  
journalssystemudskriften at den tilbageholdte blev fundet at være spiritus-  
påvirket ”i let grad”. Lægeerklæringen indeholder ikke særlige oplysninger  
til belysning af den anbragtes påvirkethed.

*Jeg beder politimesteren om en udtalelse om retsgrundlaget for denne detentionsanbringelse.*

I en af sagerne har jeg tillige modtaget en tilsigelse fra Skovbo Kommune af den 12. november 1999 vedrørende den pågældende. Tilsigelsen angår et møde i inkassoafdelingen i Skovbo Kommune den 2. december 1999 mellem kl. 14.00 og kl. 17.30. Af journalsystemudskriften og anholdelsesrapporten fremgår det at den pågældende blev tilbageholdt den 28. november 1999 kl. 16.00 og løsladt samme dag kl. 19.50 efter at have været anbragt i detentionen. Det fremgår at den anbragte blev vurderet til at være beruset i middel grad.

*Jeg beder politimesteren om en udtalelse om sagen, herunder om sammenhængen mellem tilsigelsen fra kommunen og detentionsanbringelsen.*

## **2.2.**

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplysninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades.

I syv tilfælde er det oplyst i både journalsystemudskriften og angivet i anholdelsesrapporten at der er foretaget lægetilsyn. I fem tilfælde er det alene angivet i journalsystemudskriften.

Der har således været lægetilsyn i 12 af de 19 tilfælde, det vil sige for denne periode procentvis langt flere end det var tilfældet i 1998. Jeg har modtaget lægeerklæringer vedrørende tilsyn i 11 af disse sager. I sagen vedrørende



tilbageholdelsen af den 21. oktober 1999 har jeg ikke modtaget nogen lægeerklæring.

*Jeg beder politimesteren om at sende mig en kopi af lægeerklæringen for denne tilbageholdelse.*

I de tilfælde hvor jeg har modtaget lægeerklæringen, fremgår det i alle tilfælde på nær et at lægen skønnede at den detentionsanbragtes tilstand ikke var behandlingskrævende. I det sidste tilfælde (rapport af den 11. oktober 1999) har lægen anført at den anbragte bør observeres en times tid mere.

Af de øvrige syv sager fremgår det at der ikke er foretaget lægetilsyn. Jeg går ud fra at spørgsmålet om lægetilsyn i disse sager har været overvejet (og at det er fundet ubetænkeligt at undlade et sådant).

*Jeg har herefter ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende spørgsmålet om hvorvidt der er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 9.*

Kundgørelsen foreskriver ikke notatpligt med hensyn til spørgsmålet om overvejelser om lægetilsyn.

Jeg kan oplyse til orientering at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har henstillet til Justitsministeriet i samarbejde med Rigspolitechefen at overveje i kundgørelsen at indføre regler om notatpligt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg har henvist til at en sådan notatpligt vil være hensigtsmæssig med henblik på at sikre at lægetilsyn overvejes i hvert enkelt tilfælde, og muligheden for kontrol med at det er overvejet.

I brev af 6. november 1998 har Justitsministeriet oplyst at ministeriet på et møde den 7. oktober 1998 med Rigspolitichefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark har drøftet (bl.a.) spørgsmålet om notatpligt med hensyn til overvejelser om lægetilsyn. Ministeriet har herefter taget initiativ til at der i forbindelse med en generel revision af Kundgørelse II, nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer indføres krav om en sådan notatpligt.

Jeg har i en opfølgingsrapport vedrørende inspektionen af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

### **2.3.**

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt, og inden endelig anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i Kriminalregisteret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

I sagerne vedrørende anbringelser af den 11. oktober 1999, den 23. oktober 1999, den 10. november 1999 samt tre sager af den 28. november 1999, har jeg modtaget en edb-udskrift med oplysninger om de tilbageholdte. Jeg går ud fra at der er tale om oplysninger fra Kriminalregistret.

I sagen vedrørende anbringelse af den 14. november 1999 er der i tilknytning til den tilbageholdtes CPR-nummer anført "KRIM".

*Jeg beder politimesteren om at oplyse mig om betydningen af dette.*

De øvrige sager som jeg har modtaget, indeholder ingen oplysninger om de tilbageholdtes oplysninger i Kriminalregistret. Det er således ikke muligt på det foreliggende grundlag at efterprøve om der har været indhentet oplysninger i overensstemmelse med § 12.

*Jeg beder politimesteren om at redegøre nærmere for praksis på dette område og sende mig eventuelt materiale til belysning heraf.*

#### **2.4.**

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af vagthavende. Ved visitationen skal som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres. Desuden skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt efter bestemmelsens stk. 3 noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

De skemaer til anholdelsesrapporter som Politimesteren i Køge anvender til notater vedrørende detentionsanbringelser indeholder en rubrik til angivelse

af hvem der har forestået visitationen. Skemaet indeholder desuden en rubrik for kontanter og en rubrik til kvittering for udleverede effekter/kontanter.

I sagerne vedrørende anbringelser af den 13. oktober 1999, den 23. oktober 1999, den 30. oktober 1999, den 6. november 1999, den 10. november 1999 og den 14. november 1999 samt i to sager af den 28. november 1999, er der angivet beløb i danske kroner (i sagen vedrørende anbringelse af den 14. november 1999 tillige en gasspray), men der er ikke kvitteret for udlevering af disse effekter/kontanter.

I de øvrige sager er der enten kvitteret for udlevering af effekter/kontanter eller ikke anført nogen effekter/kontanter.

*Jeg beder politimesteren om en udtalelse om dette.*

Det blev i forbindelse med inspektionen oplyst at de effekter som fratages de tilbageholdte opbevares i de skabe som er opstillet i visitationslokalet.

I rapportererne vedrørende tilbageholdelser af den 6. november 1999, to tilbageholdelser af den 11. november 1999 og to anbringelser af den 28. november 1999, fremgår det ikke hvem som har foretaget visitationerne. I de øvrige sager er det angivet med initialer.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster har jeg udtalt at jeg – da formålet med visitation forud for hensættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade – går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at

foretage en egentlig visitation (i form af beføling af den ”indre” beklædning), og at det således ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg har også udtalt at jeg herefter forstår sondringen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen og den der visiteres.

*Jeg beder politimesteren om at redegøre nærmere for praksis på dette område.*

## **2.5.**

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte. Tilsyn skal efter bestemmelsens stk. 4 ske så hyppigt som den indsattes tilstand gør det nødvendigt og ”så vidt muligt” mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal det noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn. Dette spørgsmål har også været drøftet på mødet den 7. oktober 1998 med bl.a. Rigspolitichefen. Justitsministeriet har tiltrådt Rigspolitichefens indstilling om at forsøgsordningen gøres permanent og udvides til at omfatte alle detentioner der er udstyret med et moderne

lytte- og overvågningsudstyr. Som følge heraf har ministeriet taget initiativ til at der i forbindelse med den generelle revision af kundgørelsen udarbejdes nærmere forskrifter for ordningen. Justitsministeriet vil orientere mig om resultatet heraf.

Efter kundgørelsens § 17, stk. 5, skal det med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer på døgnrapporten eller særskilt liste anføres at tilsynet er ført.

Skemaerne der anvendes som detentionsanbringelsesrapporter indeholder en rubrik til notater om tilsyn.

I de 19 rapporter er der kun i to tilfælde gjort notater om tilsyn (rapport af den 11. oktober 1999 (to tilsyn, heraf et af lægen) og den 27. oktober 1999 (et tilsyn)).

*Jeg beder politimesteren om en udtalelse herom.*

Under inspektionen blev det oplyst at tilsyn ikke altid skete hver halve time.

*Jeg beder politimesteren om at redegøre for praksis for tilsyn efter kundgørelsens § 17.*

## **2.6.**

Den tilbageholdte skal straks ved ankomsten til politistationen fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data samt tidspunktet i anholdelsesprotokollen, jf. kundgørelsens § 7, stk. 1.

Der er i 12 tilfælde i anholdelsesrapporten anført dato og klokkeslæt for hvornår den pågældende er tilbageholdt. I seks tilfælde er alene klokkeslættet anført og i et tilfælde er der hverken anført dato eller klokkeslæt.

Tilbageholdelsestidspunktet (anholdelsestidspunktet) fremgår i samtlige tilfælde af journalsystemsudskrifterne.

*Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.*

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af anholdelsesprotokollen.

Af anholdelsesrapporten fremgår dato og klokkeslæt i ni tilfælde, medens der alene er angivet et klokkeslæt i syv tilfælde. I tre tilfælde fremgår hverken løsladelsesdato eller klokkeslæt af rapporten.

Dato og klokkeslæt fremgår i alle tilfælde af journalsystemudskriften.

*Dette giver mig ikke anledning til bemærkninger.*

## **2.7.**

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende, inden han/hun forlader politistationen vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Rigspolitichefen har udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitichefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Politiet er således forpligtet til at vejlede alle detentionsanbragte om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Vejledning vil kunne ske

mundtligt og/eller ved udlevering af den nævnte pjece (som kan fås ved henvendelse til Rigspolitechefen) eller andre pjecer om spørgsmålet.

Det blev oplyst under inspektionen at vejledningen til de detentionsanbragte ikke udleveres i alle tilfælde.

*Udgangspunktet efter kundgørelsens § 19 er at der skal ske en vejledning i alle tilfælde når den pågældende forlader politistationen. Særlige forhold kan imidlertid gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her bl.a. til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.*

*Jeg beder politimesteren om at oplyse mig om hvilken praksis der følges med hensyn til iagttagelsen af kundgørelsens § 19.*

Til orientering for Politimesteren i Køge kan jeg oplyse, at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning henstillede til Justitsministeriet at overveje at indføre notatpligt med hensyn til vejledning efter kundgørelsens § 19. Jeg tilkendegav samtidig, at det kunne ske i forbindelse med det notat, der skal gøres om løsladelsestidspunktet.

Dette spørgsmål blev også drøftet på mødet den 7. oktober 1998 mellem Justitsministeriet, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark. Justitsministeriet har herefter taget initiativ til at der ved revisionen af kundgørelsen indføres krav om notatpligt vedrørende dette forhold.



Jeg har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

Justitsministeriet har i den forbindelse i øvrigt oplyst at ministeriet også har taget initiativ til en generel revision af Rigspolitechefens pjece, der er fra 1987.

## 2.8.

I skemaerne til anholdelsesrapporterne er som nævnt fortrykt rubrikker til angivelse af den tilbageholdtes påvirkethed. Rubrikkerne udfyldes ved markering (kryds eller lignende). Rubrikkerne indeholder følgende tekst:

”Ædru:      Let grad:      Middel grad:      Svær grad:      Beruset:      ”

*Jeg bemærker at udformningen af rubrikken er egnet til at skabe forvirring om gradsvurderingen for så vidt som det ikke tydeligt fremgår at inddelingen i grader altid angår beruselse.*

*I øvrigt forekommer det mig at begrebet ”Svær grad” (beruset) indikerer en sværere beruselse end begrebet ”Beruset”.*

## 2.9.

I sagen vedrørende anholdelsesrapport af den 24. november 1999 er den tilbageholdtes navn i anholdelsesrapporten blandt andet angivet som ”Brodgaard” hvilket jeg må forstå er et øgenavn.

Folketingets Ombudsmand

*Jeg finder det uheldigt at den detentionsanbragte i rapporten identificeres (blandt andet) ved hjælp af et øgenavn.*

### **3. Opfølgning**

Jeg beder om, at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

### **4. Underretning**

Denne rapport sendes til Politimesteren i Køge, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef  
Lennart Frandsen